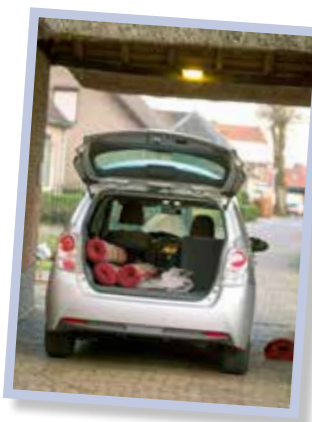

Altijd onderweg

Op pad met troubadour Lenny Kuhr

Vijftig jaar nadat ze het Eurovisie Songfestival won reist Lenny Kuhr (1950) nog altijd met haar liedjes langs haar fans. Grote podia werden kleinere zaaltjes, de hits persoonlijke, intieme liedjes. Zin ging een dagje mee.

TEKST: CORRIE VERKERK | BEELD: CHANTAL ARIËNS

Bijna klaar voor vertrek, de tapijtjes voor op het podium zijn al ingepakt

De eerste fans druppelen binnen op de binnenplaats van het Veldhovense museum 't Oude Slot. Carina van Looy, strakblonde vijftiger, is voor het zondagmiddagconcert van Lenny speciaal uit België gekomen. "Nou ja, dat is maar een half uurtje rijden van hier, hoor." Ze is niet zo maar een bewonderaar, ze is een superfan. "Bij het laatste concert dat ik bezocht, heb ik gehuild. Het was van zo'n ongekende schoonheid. Wacht maar af, we spreken elkaar in de pauze. Dan zie je wat er met de mensen gebeurt. Hun harten gaan open."

10.32 uur

ALLE SPULLEN DE AUTO IN

Enkele uren voor het concert zijn in huize Kuhr de voorbereidingen al in volle gang. Lenny en echtgenoot Rob slepen de auto vol spullen: snoeren, microfoons en zelfs een set-

je opgerolde tapijtjes. Of er nog plek is voor een medepassagier? "Eigenlijk kunnen we er met z'n tweetjes net in. Maar we hebben wat ruimte vrijgemaakt," stelt Rob me gerust. Wel iets anders dan in de dagen dat alles nog voor Lenny gedaan en geregeld werd. Maar ze kijkt niet om in nostalgie. "Dat heeft iets stoffigs. Als je je hele leven hetzelfde blijft doen, is je ziel al gestorven." Ze geniet van het avontuur. "Het reizen, het eten onderweg, het ontdekken. Ik stroom nu mee op deze stroom. Net zoals die troubadour, altijd onderweg, zingend en verhalend voor groot en klein publiek. Daar kan geen rijkdom tegenop."

11.47 uur

KIJK, DE HOES VAN DE NIEUWE CD!

Kort voor vertrek bewonderen we nog even de hoes van haar nieuwe cd: *Het lied gaat door*. Lenny, samen met haar muzikanten Reinier ►

De setlist voor het optreden van vandaag

1. DOE ALS DE DANKER
 2. IK WOON IN HET LIED
 3. JIJ MISSCHIE
 4. HONDERDTACHTIG GRADEN
 5. ZO VER VAN HIER
 6. HET LIED GAAT DOOR
 7. MIJN 'AGEDERTAAL
 8. LIEFFTE
 9. JIJ JA
 10. ALTIJD HEIMWEE
- SARAH BLZ 81

Laatste blik in de spiegel – niks meer aan doen!

'Het lied gaat altijd door. Door iemand anders, in een nieuwe taal, in een nieuw decor'

Voet en Mischa Kool op de rug gefotografeerd, wandelend naar een optreden op Vlieland. Nee, geen gestileerde plaat geschoten door een gerenommeerd fotograaf. Rob: "Gewoon een spontane kiek, onderweg zelf gemaakt met de smartphone." Het is de tweede cd die ze met hulp van de fans, via crowdfunding, op de markt brengen. Zoals ze (bijna) alles in eigen hand houden. Rob als selfmade manager, promotor, chauffeur en 'roadie'. Lenny als singer-songwriter die waakt over de kwaliteit van haar liederen en – als er onderweg geluncht moet worden – nog snel even een soepje maakt. Vandaag blijft het kookstelletje thuis. In 't Oude Slot wachten niet alleen de trouwe fans maar óók een verzorgde lunch.

12.11 uur

ONDERWEG, TIJD VOOR EEN TERUGBLIK

Ze is een vrouw van het nu. Maar op weg naar het concert – "Helemaal uitverkocht!" – kan het verleden niet onbesproken blijven. Al op haar 12de wist ze wat ze wilde. "Op mijn kamer schreef ik mijn eerste nummers. In het Engels. Nederlandstalig vond ik iets voor smartlappenzangers. En ik sprak met een zachte G – dat klonk niet... Mijn buurjongen Joep, die alles prachtig vond wat ik deed, bezat toen al een bandrecorder en nam alles op. Zonder dat ik het wist stapte hij naar platenmaatschappijen als die van Heintje. Daar luisterden ze en zeiden: 'Mooi. Maar er zit geen hit bij.' Waarop hij antwoordde: 'Daar gaat u nog spijt van krijgen!' Misschien wel op die 29ste maart, jaren later, toen ze samen met haar *Troubadour* ineens een hype werd...

EEN WERELD VAN KLATERGOUD

"Ja, dat Eurovisie Songfestival winnen was een droom." Maar ze had al snel door hoe het wereldje in elkaar stak. "Mensen die ineens 'oooh' en 'aaaah' riepen terwijl ze je eerst nauwelijks zagen staan – en de volgende dag misschien ook weer niet. De ene dag gelau-

werd, de volgende vergeten. Het is allemaal illusie. Een wereld van klatergoud. Na het Songfestival, toen ik werkte en platen opnam in Frankrijk, kwam er van de liedjes die ik zelf schreef soms maar eentje op een nieuwe elpee terecht. Ook toen klonk het vaak: 'We horen de single niet.' Tot er een moment kwam dat ik zelf besloot dat ik niet zo door wilde."

Het is haar allemaal overkomen. De media-aandacht, de grote podia in binnen- en buitenland. In Nederland met Herman van Veen, in Frankrijk samen met de daar op handen gedragen dichter-chansonnier George Brassens. "Brassens was God in Frankrijk en niet echt een 'mensenmens'. Maar als ik optrad, stond hij aan de zijkant van het toneel met die grote, glanzende bruine ogen. Hij hoefde niets te zeggen. Je wist dat het goed zat."

HET LIED GAAT ALTIJD DOÓR

Nu zijn het pittoreske kerkjes, synagogen, singer-songwritercafés en musea waar ze haar heel eigen repertoire laat horen. Hartverscheurende fado's, ingetogen liedjes vol levenswijsheid en blijheid en wat vrolijke deuntjes tussendoor. (Lenny even later tegen haar Veldhovense publiek: "Jullie mogen best meezingen hoor. Lalalalala.") Ze 'woont' in het lied, zingt haar fans toe. "Want dat lied gaat altijd door. Zelf verdwijnt ik ook een keer-

tje, maar dan is er weer iemand anders, in een nieuwe taal, in een nieuw decor."

12.20 uur

AANKOMST IN VELDHOVEN

Vandaag 'woont' dat lied dus even in 't Oude Slot. Een verbouwde boerenhoeve, met veel groen, fraaie expositieruimtes en een theaterje in de voormalige schuur. "O, wat prachtig," roept Lenny als de concertlocatie in zicht komt. Ze spreidt haar armen. "Kijk, dit is nou mijn leven. Telkens weer een avontuur."

Rob verdwijnt om het zaaltje te inspecteren. "Die tapijttrolletjes kunnen we in de achterbak laten hoor," roept hij. "Die liggen hier ook." "Zijn de jongens er al?" vraagt Lenny. Reinier en Mischa zijn nog in aantocht. "Ja, je zou kunnen zeggen dat we een soort familie vormen. Rob, ik en zij: we hebben allemaal diezelfde bevlogenheid."

13.30 uur

LUNCH & EEN GOED GESPREK

Rob wandelt het theaterzaaltje binnen: "Tijd voor de lunch, mensen!"

Achter de worstenbroodjes en jus d'orange worden de afgelopen dagen doorgenomen. De vakantie van Reinier, de net voorbijje verjaardag van Lenny. "Ineens stond de nieuwe rabbi van onze Eindhovense gemeente op de stoep om ons te feliciteren. We zijn lid

van de joodse gemeenschap. Al geef ik mijn eigen interpretatie aan het geloof. Persoonlijk heb ik meer met de esoterische kant, zoals met de kabbalah."

Het spirituele heeft een belangrijke plek in haar leven. "Iets gaat altijd aan mij vooraf. Ik heb dat jaren mijn muze genoemd, iets wat me inspiratie geeft. Ik wil met mijn teksten en liedjes mijn publiek kunnen raken. Er is iets in me dat ze wil optillen. Ze de heimwee van de ziel laten proeven. 'Saudade', zoals de Portugezen dat noemen."

Reinier: "Lenny is een vrouw die weet wat ze wil. Niet te stuiten, gepassioneerd." Mischa, die haar al ruim tien jaar begeleidt: "We konden eens een lucratief optreden krijgen maar dan wel voor een publiek dat er tussendoor mocht praten. Dan is ze niet te vermurwen." Geen deal!

14.43 uur

DE ZAAL ZIT VOL

In het theaterzaaltje is geen stoeltje meer onbezet. Gemiddelde leeftijd: dik 50+. In het halletje staan een scootmobiel en enkele rol-lators geparkeerd.

Lenny: "In de provincie is het publiek vaak wat ouder. Maar overal, en zeker in de grote stad, zie je ook jongeren die geïnteresseerd zijn in singer-songwriters en in spiritualiteit. Ze weten waarover ik zing." ▶

Bassist Mischa Kool is een van de vaste begeleiders

Na afloop met de Belgische superfan Carina

De zangeres neemt alle tijd voor haar bewonderaars

Echtgenoot Rob bemant de kraam met merchandise

Tienersterren van toen

Trea Dobbs. Anneke Grönloh. Ria Valk. Willeke Alberti. Tienermeisjes die in de jaren 60 van de vorige eeuw tienersterren werden. Het programma *Andere tijden* wijdde er onlangs een reportage aan. “Jongeren wilden idolen van hun eigen leeftijd!” zegt Lenny. Zelf voelt zij zich een beetje buiten dat rijtje vallen. “Ik hield me daar niet zo mee bezig.” Toch hebben de zangeressen wat gemeen. Trea, Anneke en Ria groeiden net als Lenny op in Eindhoven. En allen wonnen ze *Het Cabaret der Onbekenden* (een soort *The Voice* uit die dagen). **Trea Dobbs (1947)** is inmiddels gestopt met zingen. Een van haar grote successen *Ploem, ploem Jenka* vond ze zelf maar een raar nummer. Een Engelstalige hit in een wat potsierlijk Nederlandstalig jasje gestoken, zoals dat vaak gebeurde in die jaren.

Ria Valk (1941) scoorde met successen als *Hou je echt nog van mij Rockin' Billy* en (veel later) carnavalskrakers met onsterfelijke teksten als: ‘Ik heb worstjes op mijn borstjes, preitjes op mijn dijties’. Ook het serieuze luisterlied schuwde ze niet. **Willeke Alberti (1945)** bestormde de hitparades met liedjes als *Spiegelbeeld, Mijn dagboek* en *De winter was lang*. Een lange carrière en vele classics later is ze nog altijd een vedette. **Anneke Grönloh (1942-2018)** stond in 1960 al bekend als ‘een van onze grote popsterren’. Twee jaar lang stond haar *Brandend zand* in de hitparades. *Soerabaja* en *Cimeroni* werden (inter)nationale successen. Ze zou uiteindelijk een van de best verkochte Nederlandse artiesten van haar tijd worden, met meer dan dertig miljoen verkochte platen. Vorig jaar overleed ze, 76 jaar oud.

15.09 uur

HET IS BEGONNEN!

Op de achterste rij deint een man met zijn hele lijf, de ogen gesloten, mee. Zijn handen zweven door de lucht. In de pauze valt hij Lenny geëmotioneerd in de armen. Ze kennen elkaar, de hugger en de zangeres. Hans Laurentius is zelf ook muzikant én docent Advaita, de leer van de non-dualiteit, waarin ook Lenny zich heeft verdiept. “Maar dit had ik helemaal niet verwacht. Lenny viert het leven in haar liedjes. Zo toegankelijk voor iedereen.” Nee, hij heeft haar dat songfestival niet zien winnen. “Daar was ik te jong voor. Maar ik heb *De troubadour* wel gezongen, ooit, op straat, om geld te verdienen. Daar kon ik dan weer wat hasj van kopen. Néééé, dat doe ik nu niet meer hoor.” “Wat een leuk verhaal,” reageert Lenny. “Dat heb ik nooit geweten.”

16 uur

ONDERTUSSEN IN DE PAUZE...

Lenny neemt de tijd voor haar trouwe fans. Een oudere dame vraagt, met enige schroom, of ze haar de hand mag schudden. Natuurlijk mag dat. Verderop staan Christa Bosch en haar vader Arie in het vroege zonnetje te stralen. Arie: “Ik ben inmiddels 85 maar ik werk en tennis nog altijd een partijtje mee. Op mijn leeftijd ben ik misschien wel Lenny’s oudste fan. Néé, dit is niet mijn eerste concert hoor.” Christa: “Ons paps was altijd alleen maar met

drukke zaken bezig. Maar voor de liedjes van Lenny was er altijd een plekje.” Arie mag dan een import-Brabander zijn – “Eigenlijk ben ik verarmde Veluwe adel” – hij voelt zich volop zuiderling. “En Lenny vergeet haar wortels niet. Ze is wat ze zingt en ze zingt wat ze is.” Overigens heeft hij nog een appeltje te schillen met de Belgische Carina, die inmiddels ook is aangeschoven. “Het komt door jullie, hè, dat Lenny haar eerste plaats moest delen! Jullie Belgen gaven haar geen punt!” Gelukkig, haar enthousiasme maakt veel goed. “Ik draai haar liedjes, al twee jaar, continu in de auto en voel ze in elke vezel van mijn lijf.”

17.20 uur

AAN ALLES KOMT EEN EIND

Dat lijken ze in de zaal ook te voelen. Muisstil wordt er geluisterd. “Zie je hoe prachtig ze nog altijd is?” fluistert een bewonderaarster. En nee, daar hoeft Lenny niet veel voor te doen. Die grijze lokken zijn gewoon van haarzelf, niks kunstmatigs. En het liefst treedt ze op in de kleren waarin ze zich lekker voelt. Niet al te veel poespas. Aan het eind van het optreden klinkt het: “Willen jullie weten hoe het begonnen is?” Ah, *De troubadour*, gonst het door het zaaltje. Maar Lenny zingt haar eigen weg: “Weet je hoe het begon, de eerste streling van de zon...” “Als ik optreed,” zegt ze later, “vergeet ik het verleden en soms mijzelf.” Ze gaat terug naar de kern. “Ik zing wat me bezielt en wat mijn

Op de achterste rij deint een man met zijn hele lijf, de ogen gesloten, mee

hart raakt.” En ja, soms ook *De troubadour*. Als toegift, wanneer de mensen er om vragen. “Een nummer als *Visite* zou nu niet meer passen. We hadden overigens geen idee dat dat zo’n succes zou worden. Het was gewoon een leuk liedje, op die volstrekt absurdistische tekst van Herman Pieter (Lenny’s toenmalige partner Herman Pieter de Boer, red.)”

VIJFTIG JAAR NA HET SONGFESTIVAL

Ach, het is zolang geleden. Al blijven er altijd bijzondere herinneringen. Zoals aan Het Cabaret der Onbekenden dat ze al op haar 17de – twee jaar voor *De troubadour* – won. “Armand was gevraagd om te helpen bij het vertalen van een van mijn Engelstalige liedjes. Ik vond hem goed en ineens stond hij daar, zo maar, op ons pleintje, in zo’n sleet van een Cadillac en met die Afghaanse jas. En hij was zó snel. Als ik een regeltje zong, had hij de Nederlandse vertaling al klaar.” Nee, al die vroegere successen hoeven van haar niet gevierd te worden. Ze heeft niet zoveel met jubilea. Al maakte ze op 29 maart, vijftig jaar na het Eurovisie Songfestival, één uitzondering. In Eindhoven, in muziekgebouw Frits Philips, lanceerde ze feestelijk haar nieuwe cd. “Als een soort verjaardag. En daar blijft het bij.”

18.02 uur

NA AFLOOP

Ze is niet meer dat meisje van toen, zong ze zojuist in Veldhoven. “Ik heb twee dochters en vier kleinkinderen die in Israël wonen. Drie keer per jaar vlieg ik naar Tel Aviv. Ik ben een gelukkige oma, een gelukkige zangeres en gelukkig met mijn partner en de mannen – mijn pilaren – met wie ik werk. Dit is misschien wel de mooiste periode in mijn leven. Helemaal in balans.” Ook fan Carina voelt zich gelukkig na afloop. Opgetogen: “Hebben jullie het nu gezien? Lenny wordt gevierd!” ■

ZIN IN MEER?
Kijk voor
legendarische hits én een
filmpje achter de schermen
bij Lenny op Zin.nl/tienerster